

Vytauto Didžiojo universiteto bendruomenės pareiškimas
dėl Lietuvos Respublikos Vyriausybės iniciatyvos 2018 m. įkurti Kauno universitetą

2017 m. gegužės 11 d.

Kaunas

1922 m. vasario 16 d. atidarytas Lietuvos universitetas Kaune buvo pirmoji lietuviška aukštoji mokykla, tapusi gyvybiškai svarbiu mūsų šalies kultūros, mokslo bei modernios, laisvos intelektualios minties židiniu. 1930 metais, minint kunigaikščio Vytauto Didžiojo 500 metų mirties sukaktį, Lietuvos universitetui Kaune suteiktas Vytauto Didžiojo universiteto vardas. Įgyvendinant 1939 m. gruodžio 13 d. Universitetų įstatymo nuostatas, trys Vytauto Didžiojo universiteto fakultetai (Humanitarinių, Teisių, Matematikos-gamtos mokslų) perkeliama į Vilnių, atkuriamas lietuviškas Vilniaus universitetas. Naikindama tautinį identitetą, 1940 m. ir 1946 m. sovietų valdžia VDU pavadino Kauno universitetu, o 1950 metais uždarė šį universitetą.

1989 m. balandžio 28 d. Lietuvos ir išeivijos mokslininkai paskelbė Vytauto Didžiojo universiteto atkūrimo deklaraciją, kurios nuostatos buvo įteisintos Aukščiausiosios Tarybos 1989 m. liepos 4 d. įstatymu „Dėl Vytauto Didžiojo universiteto atkūrimo“, kurio pirmasis straipsnis skelbia „atkurti Vytauto Didžiojo universitetą ir suteikti jam savarankiškos aukštosios mokyklos statusą“. Taigi į Kovo 11-ąją, kaip ir įvardinta 1939 metų Universitetų įstatymo pirmajame straipsnyje, Lietuva atėjo su dviem universitetais – Vilniaus universitetu Vilniuje ir Vytauto Didžiojo universitetu Kaune.

Šiandienos Vytauto Didžiojo universitetas, švenčiantis atkūrimo 28 metų sukaktį – viena liberaliausių aukštųjų mokyklų Lietuvoje, tęsianti 1922 m. Kaune įkurto Lietuvos universiteto misiją. Universiteto studentus, dėstytojus ir absolventus vienija *artes liberales* idėja. Čia skleidžiasi laisva kūrybinė mintis, orientuojamasi į studijų, mokslo ir meno kokybę, ypač sėkmingai plėtojami tarptautiniai ryšiai. Pagal tarptautinius ir šalies reitingus VDU yra vienas iš 4 stipriausių Lietuvos valstybinių universitetų, pirmaujančių mokslo tyrimų ir tarptautiškumo srityse.

Tarptautinių ekspertų grupė, 2014 m. vertinusi Vytauto Didžiojo universitetą, suformulavo rekomendaciją „<...> Švietimo ir mokslo ministerijai imtis aktyvių priemonių populiarinti ir tinkamai įvertinti unikalų VDU liberaliųjų menų misijos indėlį į Lietuvos ir Europos akademinį pasaulį. Ši institucija skiriasi nuo panašių institucijų Europoje ir galėtų save pozicionuoti kaip Lietuvos lyderis Europoje ir už jos ribų“.

Vytauto Didžiojo universitetas yra išskirtinis tuo, kad vienintelis Lietuvoje ir vienas iš nedaugelio Europos ir pasaulio valstybinių universitetų turi Šventojo Sosto pripažintą Katalikų teologijos fakultetą. Katalikų bažnyčia ir jos hierarchai ne tik palaikė VDU atkūrimo idėją, bet

VYTAUTO
DIDŽIOJO
UNIVERSITETAS
M C M X X I I

ir Kauno tarpdiecezinėje kunigų seminarijoje išsaugojo sovietų valdžios uždarytą Teologijos fakultetą.

Privalu laikytis Lietuvos Respublikos Konstitucijos ir Mokslo ir studijų įstatymo nuostatų, įtvirtinančių universitetų autonomiją, akademinį bendruomenių valią ir teisę savarankiškai nustatyti ir įtvirtinti savo organizacinę ir valdymo struktūrą, ryšius su partneriais, mokslo ir studijų tvarką, studijų programas, studentų priėmimo tvarką ir turėti teritorijos, pastatų, kito turto, skirto mokslo ir studijų reikalams, neliečiamumo garantiją.

Atsižvelgiant į universitetų istorinę raidą ir pripažįstant Vasario 16-osios aktu atkurtosios Lietuvos valstybės 1939 m. gruodžio 13 d. Universitetų įstatymo nuostatas, pastangos konsoliduoti Kauno universitetus mūsų universiteto bendruomenei yra priimtinos tik išlaikant Vytauto Didžiojo universiteto vardą ir akademinę tradiciją.

Mums visiškai nepriimtini Švietimo ir mokslo ministerijos neskaidrūs bei skuboti veiksmai, rengiant universitetų tinklo optimizavimo planą, ignoruojant akademinę bendruomenių išreikštas pozicijas ir vengiant dialogo su universitetais.

Kviečiame visus, palaikančius šį kreipimąsi, jį pasirašyti.